

DLACZEGO NIEDZIELA?

Według Biblii Bóg ustanowił i oznajmił, który dzień, dlaczego i jak należy święcić. Większość chrześcijan święci jednak niedzielę. Dlaczego? Jakich argumentów i tekstów biblijnych używają w swoim uzasadnieniu?

Przed wszystkim twierdzą oni, że starotestamentowy okres zakonu minął i rozpoczął się nowy okres – łaski. Uważają, że Żydzi żyli pod zakonem, czego symbolem był szabat, natomiast chrześcijanie znajdują się pod łaską i dlatego szabat ich nie obowiązuje. Potwierdzeniem zaś tego mają być następujące teksty: „Zakon bowiem został nadany przez Mojżesza, łaska zaś i prawda stała się przez Jezusa Chrystusa” (J 1.17) oraz: „Albowiem końcem zakonu jest Chrystus, aby był usprawiedliwiony każdy, kto wierzy” (Rz 10.4). Czy tak jednak należy rozumieć te teksty? Bynajmniej!

Jaka jest wymowa przytoczonych wersetów?

Z pierwszego tekstu wynika, że tak jak Mojżesz był pośrednikiem przy nadaniu zakonu – Tory – tak Chrystus w całej pełni objawił zarówno głębsze znaczenie Tory, jak i ogrom „łaski Bożej, zbawiennej dla wszystkich ludzi” (Tt 2.11, por. Ef 1.6). Co więcej, na podstawie tekstu z Ewangelii nie można twierdzić, że Żydzi żyli wyłącznie pod zakonem, a nie pod łaską. Ponieważ – jak mówi Biblia – łaska Boża objawiła się w dziejach Izraela nie tylko w wybawieniu go z niewoli egipskiej, w Dekalogu i Torze (Wj 20.1; 34.6), ale także w licznych błogosławieństwach Bożych. Wszak to do nich „należy synostwo i chwała, i przymierza, i nadanie zakonu, i służba Boża, i obietnice” (Rz 9.4).

Co więcej, tekst z Ewangelii Jana nie może też być argumentem przeciwko święceniu szabat, bo Jezus nie przyszedł unieważnić lub pomniejszyć znaczenia któregośkolwiek z przykazań Dekalogu (Mt 5.17), ale objawić ich właściwy – duchowy sens (Mt 5.20-48).

Również drugi tekst nie mówi o zniesieniu przykazań Dekalogu. Tym bardziej że nie mówi nawet o Dekalogu, ale ogólnie o Torze. Ponadto pojawił się tam błąd, o którym **David H. Stern** pisze tak:

„Błąd popełniony w większości angielskich przekładów [również w najważniejszych polskich przekładach] i przez większość komentatorów polega na tłumaczeniu w tym miejscu greckiego słowa telos jako »koniec« w sensie »kres« (...). Tymczasem Mesjasz wcale nie położył kresu Prawu, nie jest On również końcem Prawa jako drogi do sprawiedliwości (...). Bo Dobrą Nowinę o tym, że sprawiedliwość opiera się na ufności, głosi sama Tora – takie jest sedno 9,30-10,2.1” („Komentarz żydowski do Nowego Testamentu”, s. 576).

Jak zatem powinno być tłumaczone greckie telos w omawianym wersecie?

„Według ‘A Grek-English Lexicon of the New Testament’ Arndta i Gingricha, gr. telos, użyte w Nowym Testamencie 42 razy, musi oznaczać »kres, ustanie, zakończenie« w czterech bądź pięciu miejscach (Mk 3,26; Łk 1,33; 2 Kor 3,13; Hbr 7,3 i 1P 4,7). W znakomitej jednak większości wypadków jego sens to albo (1) »cel; zamysł«, albo (2) »wynik, skutek, wypełnienie, ostatnia część« jakiegoś procesu, niekoniecznie sterowanego, który może, ale nie musi się skończyć (Rz 6,21-22; Mt 26,58; Hbr 6,8)” (Tamże).

I tak też Stern tłumaczy tekst ap. Pawła: „Gdyż celem, do którego zmierza Tora, jest Mesjasz, który daje sprawiedliwość każdemu, kto ufa”.

Innymi słowy, cały system ofiariczny zawarty w Zakonie (Torze), wskazywał na przyszłego „Baranka Bożego” (J 1.29). Zakon ten „został dodany z powodu przestępstw [prawa moralnego], aż do przyjścia potomka [Chrystusa], którego dotyczy obietnica” (Ga 3.19). Dzięki niemu Izraelici mieli zrozumieć swoją grzeszność, istotę zbawienia i całą ufność złożyć w Bogu. To właśnie ta część Tory, która „zawiera w sobie cień przyszłych dóbr” (Hbr 10.1), czyli system

ofiariczny, przestała obowiązywać z chwilą śmierci Chrystusa, a nie Dekalog.

Dlaczego Nowy Testament tak niewiele mówi o święceniu szabat?

Zwolennicy święcenia niedzieli uzasadniają jednak swoje stanowisko również twierdzeniem, jakoby Nowy Testament nie nakazywał święcić szabat. Twierdzą oni, że wszystkie przykazania Dekalogu zostały w Nowym Testamencie powtórzone z wyjątkiem przykazania o szabacie. Czy mają rację?

Nie! Przed wszystkim dlatego, że po tak częstokrotnym omawianiu szabat w „całym Piśmie” (2 Tm 3.16), nie trzeba już było mówić o jego święceniu w pismach Nowego Testamentu. Tym bardziej że – jak czytamy w Dziejach Apostolskich – „Mojesz od dawien dawna ma po miastach takich [wśród pogan – BP], którzy go opowiadają, gdyż czyta się go w synagogach w każdy szabat” (Dz 15.21). Poza tym nie jest tak, że Nowy Testament milczy na temat szabat. Jezus bowiem wyraźnie powiedział: „Szabat jest ustanowiony dla człowieka” (Mk 2.27). Istnieją też inne miejsca w Nowym Testamencie, które mówią o przestrzeganiu szabat (por. Łk 4.16; 23.54-56) bądź zawierają aluzje do jego przestrzegania (por. Dz 13.42,44; 16.13; 17.2; 18.4).

Jak odnieść się do twierdzenia, że to właśnie Chrystus ustanowił niedzielę na pamiątkę swego zmartwychwstania?

Tym bardziej że większość chrześcijan uważa, iż potwierdzeniem tego jest wzmianka o „łamaniu chleba” podczas zgromadzenia w pierwszym dniu tygodnia (Dz 20.7) oraz tekst mówiący o „Dniu Pańskim” (Ap 1.10), który utożsamiają z niedzielą.

Również te twierdzenia są bezpodstawne. Ani jeden tekst Pisma nie mówi o tym, aby Jezus ustanowił niedzielę pamiątką swego zmartwychwstania.

Ani jeden tekst nie nazywa też niedzieli dniem świętym i nie nakazuje jej zachowywać z jakichkolwiek powodów. Przyznają to nawet źródła katolickie, w których czytamy: „Powiedzieć, że święcimy niedzielę dlatego, że Jezus zmartwychwstał w tym dniu, znaczy działać bez uzasadnienia Pisma. Moglibyśmy tak samo dobrze wprowadzić święcenie czwartku, w który to dzień Chrystus wstąpił do nieba, i zakończył w ten sposób dzieło odkupienia” (**Stephen Keenan**, „The Controversial Catechism”, s. 160, London, 1896).

„Możecie przeczytać Biblię od Księgi Rodzaju do Objawienia, a nie znajdziecie ani jednej linijki dla poparcia święcenia niedzieli” (kard. **James Gibbons**, „Wiara naszych Ojców”, New York, 1917, s. 89).

„Przestrzeganie niedzieli – która jest dla protestantów jedynym dniem odpoczynienia – nie tylko nie ma uzasadnienia w Biblii, lecz jest w jawnej sprzeczności z jej literą, która nakazuje odpoczywać w szabat (...). Przestrzeganie więc niedzieli przez protestantów jest wbrew ich intencji – oddaniem hołdu autorytetowi kościoła katolickiego” (**Luis Segur**, „Plain Talk about the Protestantism of Today”, s. 213).

Tak więc, skoro Biblia od Księgi Rodzaju do Księgi Apokalipsy nie zawiera ani jednego wersetu, który potwierdzałby święcenie niedzieli, to również teksty, na które powołują się jej zwolennicy, nie mogą stanowić uzasadnienia dla jej kultu. Tekst z Dziejów Apostolskich (20.7) mówi bowiem o spotkaniu, które odbyło się w sobotni wieczór, a nie w niedzielny poranek (Dz 20.7-16). Natomiast tekst: „W dzień Pański popadłem w zachwycenie” (Ap 1.10) wspomina o dniu w znaczeniu eschatologicznym, co wynika z kontekstu całej Księgi.

Jak wobec tego rozumieć słowa ap. Pawła: „Niech was nikt nie sądzi z powodu pokarmu i napoju albo z powodu święta lub nowiu księżyca bądź szabatu” (Kol 2.16) oraz inne jego wypowiedzi

dzi (Rz 14.5-6; Ga 4.8-10), które rzekomo mają dowodzić, że szabat już nie obowiązuje?

Również te teksty nie unieważniają dekalogowego szabatu. List do Rzymian (14.5-6) bowiem w ogóle nie wspomina o szabacie, a jedynie o pewnych dniach, które mogą, ale nie muszą być zachowywane, jak na przykład święto Purim (Est 9.21-22) i Chanuka (1Mch 4.59).

Z kolei teksty z Ga 4.8-10 i Kol 2.16 nawiązują do herezji astralnych, gnostyckich i nie sprzeciwiają się zasadzie przestrzegania szabatu, a jedynie jego legalistycznemu traktowaniu i zestawieniu z obcymi elementami („służenie tym, którzy z natury bogami nie są” i „zawracanie do słabych i nędznych żywiołów” – Ga 4.8-9). Poza tym w Liście do Kolosan apostoł Paweł nie pisał o szabacie dekalogowym, lecz o świętach i szabatach, które są „**cieniem rzeczy przyszłych**” (Kol 2.17), o których szerzej mówi Księga Kapłańska (23.4-44). Wszystkie te święta i szabaty (również pokarmy i napoje) dane były narodowi żydowskiemu „**niezależnie od szabatów Pana**” (Kpł 23.38) i to one przestały obowiązywać, a nie cotygodniowy szabat. Zresztą, jaki sens miałyby zamiana jednego dnia (sobotniego) na drugi (niedzielny)?

Zwolennicy niedzieli twierdzą również, że skoro Dekalog wchodził w skład pierwszego przymierza, to wraz z ustanowieniem drugiego, przykazania te zostały zniesione, ponieważ „pierwsze przymierze nie było bez braków” (Hbr 8.7). Czy ten wniosek jest słuszny?

Mówiąc o Nowym Przymierzu, przede wszystkim należy zauważyć, że Bóg zapowiedział zawrzeć je „z domem izraelskim i z domem judzkim” (Jr 31.31), a nie z tym lub innym Kościołem. Jezus ustanowił zatem to przymierze z Żydami-apostołami – przyszłymi sędziami dwunastu plemion Izraela (Łk 22.30; Mt 19.28; Ap 21.12-14) reprezentującymi cały naród żydowski. Nie-Żydzi natomiast mają udział w tym

przymierzu jedynie na zasadzie „wszczepienia” ich w „drzewo oliwne” (Rz 11.17-24; Ef 2.11-13; Za 2.15).

Na czym polega to Nowe Przymierze? Czy to jego podstawy prawne były ułomne i należało je zmienić – jak twierdzi większość chrześcijan?

Przeciwnie. Biblia wyraźnie mówi, że „zakon Pana jest doskonały” (Ps 19.8). Braków nie należy zatem dopatrywać się w Dekalogu, na podstawie którego zawarte było pierwsze przymierze (Wj 34.27-28), lecz w postawie Izraela, który nazwany został „ludem twardego karku” (Wj 32.9) i złamał to przymierze (Jr 11.1-6,10; 31.32; Ez 16.59 Oz 8.1-3; Hbr 8.9).

Na czym więc polega różnica pomiędzy pierwszym a drugim przymierzem? Między innymi na tym, że prawa – przedtem wyryte na tablicach kamiennych – w Nowym Przymierzu zostają wpisane w umysły i serca (Jr 31.33-34), „aby słuszne żądania zakonu wykonały się na nas, którzy nie według ciała postępujemy, lecz według Ducha” (Rz 8.4, por. Flp 2.13).

Tak więc, chociaż z odkupieńczą śmiercią Chrystusa wiele wymagań Tory przestało obowiązywać i wszyscy też mogą dostąpić „usprawiedliwienia darmo, z łaski jego” (Rz 3.24), to jednak chrześcijanie nigdy nie powinni uważać, że przykazania Dekalogu zostały zniesione. Wprawdzie same w sobie nie zawierają one mocy zbawczej, to jednak – jak głosi Pismo – są one „święte i sprawiedliwe, i dobre” (Rz 7.12) i przez nie Bóg objawia swoją wolę i to, co jest grzechem (Rz 3.20; 7.7; 1 J 3.4).

Wydawca:

Zbory Boże Chrześcijan
Dnia Siódmego.,
44-300 Wodzisław Śl.,
skr. poczt. 35,
nr tel. 661 316 897
www.zboryboze.pl